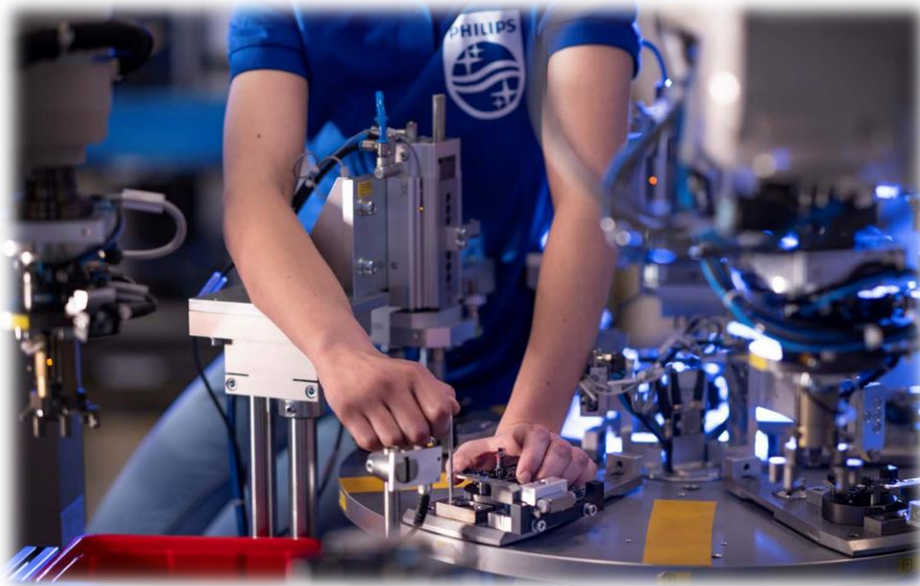

Actieagenda Economie 2023-2026

Deel A: Economische Koers

2022-10-01 / Versie 1.0

Ambitie

In Smallerland staat de mens voorop en hebben alle inwoners kans op passend werk en om zich te ontwikkelen. We zetten ons ervoor in dat opleidingen en de kwaliteiten van de beroepsbevolking aansluiten op de vraag van werkgevers. Ondernemers krijgen ruimte en ondersteuning bij innovatie en groei. En we werken aan een blijvend aantrekkelijk vestigingsklimaat. Daarmee stimuleren we economische ontwikkeling en werken we toe naar een nog positievere arbeidsmarktbalans, passend bij de regiofunctie die we vervullen. In Smallerland zetten we daarmee in op economische groei, maar dan wel één die bijdraagt aan een hoger welvaartsniveau in brede zin. Oftewel, zoals we het in ons coalitieakkoord hebben verwoord: we streven naar een duurzame en eerlijke economie met een innovatief karakter.

Achtergrond

Eind 2019 is de Actieagenda Economie 2020-2022 van Smallerland vastgesteld door de Gemeenteraad. Deze agenda bestond uit een beschrijving van de economische koers (deel A) en de economische agenda zelf (deel B). In de koers waren de visie en de langjarige economische opgaven van Smallerland beschreven. Ook in de komende bestuursperiode blijven we in Smallerland onverminderd werken aan onze economische koers, maar dan nader afgestemd op het nieuwe bestuursakkoord en onze samenlevingsvisie.

Daarmee vormt de actieagenda voor de periode 2023-2026 een verdere uitwerking en concretisering van de stip op de horizon zoals in de Omgevingsvisie is neergezet. Ook onze sociale koers is een belangrijk vertrekpunt voor de economische agenda. Erbij horen, goed voelen, er doen en vooral ook een zeker bestaan zijn doelen of kernwaarden waar we vanuit het economisch beleid een bijdrage aan kunnen leveren. Dat betekent overigens geen grote koerswijziging ten opzichte van 2020. Daarmee

kunnen we de richting die we in 2020 zijn ingeslagen bestendigen en is er daarnaast ruimte om de economische ambities uit het bestuursakkoord op te pakken.

GOED VOELEN

We voelen ons vrij om mee te doen

ERBIJ HOREN

We voelen ons verbonden en niet alleen

ERTOE DOEN

We dragen bij aan wat we belangrijk vinden

ZEKER BESTAAN

We kunnen goed rondkomen

STAD DRACHTEN

Drachten ligt centraal en heeft aantrekkelijke voorzieningen

MAAKINDUSTRIE

Drachten heeft een aantrekkelijk innovatief klimaat voor nieuwe bedrijvigheid

WIJKEN EN DORPEN

Drachten en de dertien dorpen werken samen aan een prettig woonklimaat

BUITENGEBIED

Het buitengebied van Drachten biedt ruimte voor wonen, ondernemen en vrijetijdsbesteding

Bovenstaande betekent dan ook niet dat we hetzelfde blijven doen als we deden, onze inzet als gemeente verandert. In de afgelopen periode hebben we veel geïnvesteerd in het aanbrengen en versterken van structuren (denk aan de Alliantiesamenwerking, het ICD, de havensamenwerking, het nieuwe gebiedsprogramma voor het centrum en de oprichting van het platform Gastvrij Smallerland), in de nieuwe agenda komt het accent gaandeweg meer te liggen op projecten die direct of indirect bijdragen aan onze opgaven.

Bovendien hebben we nu te maken met een nieuwe en wezenlijk andere economische realiteit. We hebben gedurende de looptijd van de vorige agenda de coronacrisis doorstaan en momenteel hebben we nog te maken met de nasleep daarvan. Daarnaast is in 2022 de oorlog in Oekraïne uitgebroken. Eerst en vooral een humanitaire ramp, maar met verstrekkende

economische gevolgen. De combinatie van de coronanasleep en dit grote geopolitieke conflict hebben gezorgd voor een snel toegenomen schaarste aan nagenoeg alle productiefactoren (menselijk kapitaal, energie, grond- en hulpstoffen, ruimte) en inflatie met een rem op de groei als gevolg. Wij brengen onze nieuwe actieagenda uit onder dit veranderde economische gesternte die daar ook op is geënt.

Visie

‘Vanuit samenwerking bijdragen aan brede welvaart en maatschappelijke vraagstukken en voorbereiden op een ongewisse toekomst’

De gemeente Smallingerland stelt de welvaart van haar inwoners centraal. Waarbij welvaart wordt beschouwd als een breed begrip. Het omvat eigenlijk alles wat mensen van waarde vinden. Dat gaat over materiele welvaart, maar ook over bijvoorbeeld onderwijs en persoonlijke ontwikkelmogelijkheden, gezondheid, milieu, de kwaliteit van de leefomgeving, het culturele klimaat, veiligheid en sociale cohesie. De gemeente Smallingerland heeft als ambitie het welvaartsniveau van haar inwoners in brede zin te verbeteren.

De bijdrage van economische actoren aan het brede welvaartniveau is groot. Immers, een vitale economie en de brede welvaart zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Want de welvaart van inwoners in de gemeente wordt onder meer beïnvloed door de waarde die wordt toegevoegd, de beschikbaarheid en zekerheid van werk, het inkomen dat daarmee wordt verdiend, de mate waarin wordt geparticipeerd op de arbeidsmarkt en het opleidingsniveau dat mensen hebben. Dat zijn knoppen waar economische actoren aan kunnen draaien om het brede welvaartsniveau van de inwoners in de gemeente op een hoger plan te tillen. En dat is ook waar voor de

gemeente Smallingerland winst valt te behalen, want het zijn vooral sociaaleconomische factoren die het welvaartniveau in de gemeente momenteel negatief beïnvloeden.

Vanuit de economie kan ook een bijdrage geleverd worden aan andere facetten van de brede welvaart. Bijvoorbeeld door het helpen oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Veel van de grote transities komen pas echt in een versnelling als bedrijven er hun businessmodellen op enten en de koppeling weten te maken met hun winst- en verliesrekening. Deze transities; van analoog naar digitaal, van fossiel naar duurzaam of van lineair naar circulair, gaan in de komende jaren meer richting geven aan het economisch denken en handelen van de gemeente en van de ondernemers. In de visie van de gemeente is de economie dus dienstbaar aan de brede welvaart en biedt het oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. En wanneer deze vraagstukken succesvol worden aangepakt heeft dat weer een positief effect op de welvaart (en negatief wanneer dat niet lukt). De

economie staat daarmee ten dienste aan de inwoners en niet andersom: economische groei leidt tot welvaartsgroei, hetgeen niet vanzelfsprekend is. Dat betekent dat de focus van de gemeente veel meer zal komen te liggen op kwalitatieve groei, dan op alleen maar meer.

Het derde element van de visie van de gemeente is dat we ons neerleggen bij het feit dat de toekomst uitermate ongewis is. Er valt niet te voorspellen welke sectoren in de toekomst groot worden of welke technologieën de winnende zullen zijn. De gemeente omarmt deze onzekerheid en bereidt zich voor op het ongewisse. Dat vraagt vooral veel weerbaarheid en wendbaarheid van de beroepsbevolking, van ondernemers en van de instituties die deel uitmaken van het ondernemers ecosysteem of daar invloed op hebben. De coronacrisis heeft uitgewezen dat wendbaarheid en weerbaarheid een punt van aandacht is in Smallingerland: de crisis sneed relatief diep in de economie en de economie kwam vervolgens minder snel uit de startblokken.

Het vierde en laatste onderdeel van de visie is dat we als gemeente onze opgaven aanpakken vanuit samenwerking. We kunnen en willen dat niet alleen doen, maar met stakeholders binnen de gemeente (het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, grote investeerders) en met samenwerkingspartners daarbuiten (denk bijvoorbeeld aan onze buurgemeenten, de F4 partners, de provincie Fryslân, Vereniging Circulair Fryslân of de Economic Board Noord-Nederland). Uitgangspunt van de economische agenda is dan ook dat we eigenlijk altijd mee investeren met anderen en dat het eigenaarschap van het resultaat van deze investeringen bij voorkeur geheel of gedeeltelijk bij andere partijen komt te liggen.

De stand van de economie van Smallingerland

De stand van de economie van Smallingerland valt op te maken uit de Economische foto die in samenwerking met E&E advies is opgesteld in opdracht van de gemeente Smallingerland.

Uit de editie van 2022 komt het beeld naar voren dat Smallingerland een belangrijke werkgelegenheidsfunctie voor de regio vervult en dat de economie de afgelopen jaren verder is gegroeid. Het vervult binnen het Noorden een geografische scharnierpunt tussen Groningen en Friesland en is strategisch gelegen aan de A7. De gemeente heeft deze strategische ligging de afgelopen decennia goed te gelde weten te maken. De regio is afhankelijk van de werkgelegenheid in Smallingerland en vice versa. Er werken bijna net zoveel inwoners van Smallingerland buiten als in de gemeente en werkgevers in Smallingerland zijn afhankelijker van de arbeidsmarkt buiten Smallingerland dan er binnen. Zo verweven zijn de bedrijven en inwoners van Smallingerland met de regio om hen heen. Inmiddels telt de gemeente bijna 30.000 arbeidsplaatsen en 4.900 bedrijfsvestigingen. Sinds 2016 is de werkgelegenheid met 7% toegenomen. Dat is vergelijkbaar met Friesland en ligt lager dan Nederland als geheel. Dat de werkgelegenheidsontwikkeling lager lag dan het landelijke gemiddelde komt doordat de coronacrisis in Smallingerland naar verhouding veel impact had op de werkgelegenheid. De wendbaarheid en weerbaarheid van de ondernemers in de gemeente werd sterk op de proef gesteld. In 2021 groeide het aantal arbeidsplaatsen wel weer (en zelfs tot een hoger niveau dan voor de crisis), maar daarmee kwam Smallingerland wel per saldo lager uit.

In de toekomst wordt het steeds lastiger om economische groei (zoals in de afgelopen jaren is bewerkstelligd) te realiseren door meer mensen aan te

nemen. De werkloosheid in de gemeente is nu al erg laag (en ligt op het landelijke en Friese niveau) en de arbeidsparticipatie is ook gelijk aan Nederland en historisch hoog. Dat is natuurlijk een mooi gegeven, want dat betekent dat de beroepsbevolking in staat is en bereid is om te werken en 'courant' is. Het betekent echter ook dat er weinig rek zit in de huidige arbeidsmarkt.

Menselijk kapitaal vormt momenteel het belangrijkste knelpunt bij ondernemers. De komende jaren zal de beroepsbevolking naar verwachting af gaan nemen, tot circa 5.000 in 2050. De vijver wordt dus aanzienlijk kleiner, dat geldt niet alleen voor Smallingerland, maar voor het gehele Noorden. Dat betekent dat bedrijven in de gemeente vooral ook slimmer en kapitaalintensiever moeten gaan produceren. Oplossingen voor het human capital vraagstuk moeten in toenemende mate gevonden worden in innovatie op het gebied van digitalisering, robotisering en AI. Daarnaast moet het opleidingsniveau van de beroepsbevolking omhoog en bovendien naadloos aansluiten op de vraag. De opscholing van de beroepsbevolking is de laatste jaren achtergebleven. Het aandeel hoog opgeleiden groeit landelijk hard, maar in Smallingerland nauwelijks. En nog altijd 23% van de beroepsbevolking in onze gemeente heeft geen startkwalificatie. Dit aandeel daalt mondjesmaat en langzamer dan landelijk.

De flexibilisering van de arbeidsmarkt en schaalverkleining in de economie zet door, ook in Smallingerland. Inmiddels is in de gemeente 69% van de bedrijfsvestigingen een zzp-er en dit aandeel groeit nog steeds. In toenemende mate vindt deze groei plaats in activiteiten met een beperkte economische toegevoegde waarde. De afgelopen jaren is het aantal werkgevers in de gemeente nauwelijks gegroeid. De werkgelegenheid bij werkgevers groeide daarentegen nog wel (in tegenstelling tot in Noord-Nederland en Nederland als geheel). Vooral de grootste werkgevers

groeiden: de 13 grootste werkgevers in Smallingerland zijn samen goed voor ruim 25% van de werkgelegenheid. Verder is er sprake van een schaalverkleining die de productiviteitsgroei en de innovatiekracht onder druk zet. Voor beide is namelijk enige schaal nodig. Ook voor professioneel HRM beleid en stimulering van een leven lang ontwikkelen is de bedrijfsomvang van belang. De gemeente telt naar verhouding al behoorlijk wat snelle groeiers maar heeft er nog meer nodig.

Een belangrijke kracht van de gemeente Smallingerland vormt de industrie. Deze sector is goed voor 19% van het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente, landelijk bedraagt dat aandeel 9%. Na de zorg (20% van de werkgelegenheid) is de industrie de grootste werkgever. Tellen we daar de indirecte werkgelegenheid bij op, dan is het de belangrijkste en ook de meest in het oog springende. De commerciële diensten zijn overwegend ondervertegenwoordigd. Dat geldt ook voor de sector toerisme en recreatie. In Friesland en Nederland is deze sector goed voor 6% van de werkgelegenheid in Smallingerland is dat 4%. Sinds 2016 zijn er in Smallingerland 2.000 banen bijgekomen. De grootste groei deed zich voor in de zorg (+850), gevolgd door de handel, de zakelijke dienstverlening en de industrie. De werkgelegenheid in de sector toerisme en recreatie neemt af (-200 banen), net als het aandeel van deze sector in Friesland (van 6,8% in 2016 naar 5,6% in 2021).

Doelstellingen en uitdagingen: werken aan economische vitaliteit

De gemeente kan een belangrijke bijdrage leveren aan de brede welvaart door te werken aan een vitale en toekomstkrachtige economie. Dat is dan ook het doel van de economische actieagenda. De gemeente wil dat Smallingerland beschikt over een vitale economie, zowel sociaal- als ruimtelijk-economisch. Een gemeente:

- die groeit (in termen van toegevoegde waarde en werkgelegenheid) waardoor er voldoende werk is voor iedereen,
- waar veel (economische en maatschappelijke) waarde wordt gecreëerd en de arbeidsproductiviteit (en het verdienvermogen) toeneemt,
- waar de kansrijke sectoren zoals de hightech maakindustrie en recreatie en toerisme en de havengeboden bedrijvigheid duurzaam worden versterkt,
- waar voldoende ruimte is om te ondernemen,
- waar de beroepsbevolking deelneemt in het arbeidsproces,
- waar het opleidingsniveau van mensen stijgt,
- waar ondernemers duurzaam innoveren en internationaal concurrerend zijn,
- en waar goede randvoorwaarden aanwezig zijn, zoals een uitstekende bereikbaarheid en een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving.

Zoals al eerder aangegeven is de economische realiteit door toedoen van de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne veranderd ten opzichte van de vorige actieagenda (eind 2019). In dit licht en rekening houdend met de huidige stand van de economie, zien we een aantal specifieke uitdagingen

bij het werken aan de economische vitaliteit van onze gemeente in de komende periode.

Uitdaging 1: oplossingen voor schaarste aan productiefactoren arbeid (voldoende menselijk kapitaal), natuur (grondstoffen) en kapitaal (ruimte). Schaarste is een belangrijke drijfveer voor vernieuwing.

Uitdagingen die daarbij horen zijn:

- a. het transformeren van een lineaire naar een circulaire economie;
- b. het versnellen van de digitalisering van de economie (zowel ondernemers als beroepsbevolking);
- c. het verhogen van de arbeidsproductiviteit door het vergroten van het verdienvermogen en door innovatie;
- d. het aantrekken van talent van buiten de gemeente.

Uitdaging 2: groeien richting een betekenis-economie door:

- a. inzet op impact ondernemen met nieuwe verdienmodellen, geënt op maatschappelijke vraagstukken, waardoor er een sterkere connectie ontstaat tussen het verdienvermogen en de transities als onderdeel van een duurzaam verdienmodel voor de gemeente;
- b. inzet op economische activiteiten die economische en maatschappelijke waarde toevoegen en het verdienvermogen vergroten.

Uitdaging 3: voorbereiding op het ongewisse door:

- a. het vergroten van de wendbaarheid en weerbaarheid van ondernemers en het beter benutten van hun groeipotentieel door versterking van ondernemerschap, innovatie en internationalisering;

- b. het vergroten van de wendbaarheid en weerbaarheid van de beroepsbevolking door verbetering van de leercultuur en het stimuleren van een leven lang ontwikkelen;
- c. het versterken van de samenwerkende en lerende gemeente: de collectieve leercurve moet versneld omhoog, er is ruimte nodig voor het experiment en de flexibilisering van netwerken en instituties behoeft aandacht.

Uitdaging 4: zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat door:

- a. het aantrekkelijk maken/houden van onze centra;
- b. het op orde houden van onze werklocaties (voldoende en toekomstbestendig);
- c. zorgdragen voor goede randvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld de verbetering van de digitale en fysieke bereikbaarheid, een passend woningbouwprogramma, een goed voorzieningenniveau en cultureel aanbod behouden en versterking van landschappelijke en historische waarden?

Dit zijn stuk voor stuk majeure opgaven die:

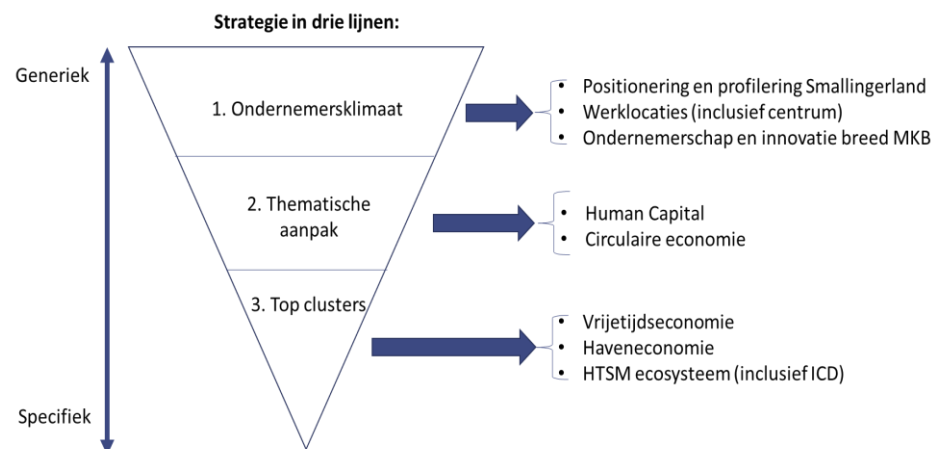
- 1) een goede doorvertaling vragen in onze economische projecten, programma's en instrumenten en in ons dagelijks handelen en de afwegingen die we maken.
- 2) een lange adem vergen en een betrouwbare overheid vragen. Het zijn grote opgaven en dat vraagt om koersvastheid over een langere tijd.
- 3) vragen om een krachtenbundeling, de gemeente kan dit niet alleen. Dat betekent dat we anderen verleiden om in deze opgaven te investeren (als facilitator en initiator) en zelf daarin ook het goede voorbeeld geven.
- 4) afhankelijk zijn van veel factoren die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen. Het gaat er vooral om dat we in onze afweging steeds goed kijken in welke mate wij als gemeente toegevoegde waarde kunnen leveren en onze inspanningen renderen en of interventies passen bij onze gemeentelijke kerntaken en onze rolopvatting.
- 5) Vragen om integraal beleid en integrale keuzes. Vanuit het economisch beleid leveren we bijdragen aan de doelen op andere beleidsdomeinen en de keuzes die we hier maken hebben impact op die andere domeinen. En vice versa.

Onze strategie en agenda

We werken de komende jaren langs drie sporen aan de economische vitaliteit van Smallingerland. We investeren in het op orde houden van de basis, een attractief ondernemersklimaat. Daaronder vallen de activiteiten uit onze agenda die in principe alle ondernemers in de gemeente ten goede komen, het generieke beleidsdeel. Hier gaat het bijvoorbeeld over de positionering en profilering van Smallingerland, over het op orde hebben van onze werklocaties en het centrum van Drachten (kwantitatief en kwalitatief) en over het bevorderen van ondernemerschap, innovatie en internationalisering van het brede MKB.

Ten tweede investeren we in een aantal thema's die op dit moment veel aandacht behoeven en waar we dus werk van willen maken. Dit zijn de thema's die samenhangen met de schaarste opgave en met grote transities in de economie en de samenleving. Denk aan de transformatie van een lineaire naar een circulaire economie, de digitalisering van de economie en vraagstukken op het gebied van human capital (bijvoorbeeld op-, om- en bijscholing, maar ook inclusie).

Ten derde investeren we in de kracht en tractie van de Smallingerlandse economie: onze topclusters. Dit zijn de hightech maakindustrie (en het gehele HTSM ecosysteem waarin deze sector kan floreren), de vrijetijdssector (ook vanuit het brede maatschappelijke belang van deze sector) en de haven economie (in nauwe samenhang met de opwaardering van de vaarweg naar een klasse V verbinding).

Wat we op deze onderwerpen voornemens zijn te gaan doen, met wie, met welk beoogd resultaat en hoeveel we willen investeren is nader uitgewerkt in de beleidscanvassen in deel B van onze economische agenda. Voor zover we dat vooraf weten natuurlijk, want bij economische structuurversterking kan niet op voorhand volledig voorspeld worden wat nodig is of welke projecten we gaan inzetten. Het is vaak ook een kwestie van inspelen op de actualiteiten en inspringen op en meedoen met projecten en initiatieven van derden.

Waar we in elk geval mee aan de slag gaan staat opgenomen in het onderstaande schema. In het schema laten we zien hoe de betreffende inzet vanuit de economische actieagenda bijdraagt aan de realisatie van onze opgaven uit de samenlevingsvisie. Wanneer wij rapporteren over de voortgang ten aanzien van de economische agenda, dan zullen wij dat zoveel mogelijk doen langs de drie strategische lijnen en bijhorende onderwerpen.

1. BASIS OP ORDE	Positionering en profilering van Smallingerland	Actief ambtelijk en bestuurlijk opereren in verband F4, Friese Projecten Machine, Provincie Fryslân, EBNN, SNN, etc., uitvoering geven aan onze citymarketing en bedrijvenacquisitie.	
	Werklocaties	Ontwikkeling bedrijventerrein A7, ontwikkeling vestigingsbeleid, versterking van het accountmanagement, visie en programmaontwikkeling toekomstbestendigheid Haven en versterking organisatiekracht op bedrijventerreinen.	
	Ondernemerschap en innovatie	Deelname in Ynbusiness en de uitvoer van de strategische visie op accountmanagement.	
2. THEMA AANPAK	Human capital	Ontwikkeling specifieke human capital projecten (gekoppeld aan de topclusters) en uitvoering van de inclusieagenda.	
	Circulaire economie	Ontwikkeling van een agenda circulaire economie, ontwikkeling van projecten en aansluiting bij Vereniging Circulair Fryslân.	
3. TOP CLUSTERS	Vrijtijdseconomie	Versterking van de platformfunctie Gastvrij Smallingerland, agendavorming en projectontwikkeling/-uitvoering rond bestemmingsmarketing, bestemmingsontwikkeling en bestemmingsmanagement, data en duurzaamheid.	
	Haveneconomie	Uitbouwen van de havensamenwerking Fryslân.	
	Hightech ecosysteem	Doorontwikkeling ICD (d.m.v. subsidie), doorontwikkeling roadmap HTSM Noord-Nederland: campusontwikkeling Drachten, human capital projecten (bijvoorbeeld de ICD bedrijfsschool, instrumentmakerij), deelname landsdelige governance, ontwikkeling startup faciliteit, hightech uitstraling Drachten.	

Organisatie en governance

Om de economische ambities van Smalingerland te kunnen realiseren is meer nodig dan alleen inzet vanuit het team en domein economie. Economisch beleid is immers integraal beleid. We kunnen onze economische doelen alleen halen in samenwerking met andere domeinen, zoals wonen, duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkeling, sociaal beleid, infrastructuur, etc. Dit vraagt intensieve samenwerking en afstemming dwars door portefeuilles heen. De governance bij de economische agenda wordt ingepast in de reguliere planning & control cyclus van de gemeente Smalingerland.

Voor de diverse agendaonderdelen is jaarlijks praktische uitvoeringscapaciteit nodig. Een flexibele agenda waarbij ingespeeld wordt op veranderende omstandigheden en actualiteiten, vraagt om flexibiliteit in de uitvoer. Binnen het team dat verantwoordelijk is voor de uitvoer dient daarom voldoende ruimte aanwezig te zijn om ook flexibel in te kunnen spelen op onvoorziene situaties. Borging van de 'antennefunctie' is daarbij van groot belang. In de uitvoer zal namelijk regelmatig de afweging gemaakt moeten worden of geplande acties (nog) aansluiten bij de behoeften van het bedrijfsleven in Smalingerland en waar nieuwe initiatieven moeten worden opgepakt. Ook dient af en toe gekeken te worden hoe de eigen bestaande assets van Smalingerland zich verhouden tot de toekomstige ontwikkelingen.

In de uitvoer maken wij op hoofdlijnen onderscheid in de volgende taken:

- Accountmanagement bedrijven en instellingen
- Ontwikkeling en management van projecten en netwerken
- Promotie en acquisitie

- Besturing van de economische agenda: plannen, uitvoering en afstemming organiseren, monitoren en bijstellen

Essentieel voor een effectieve uitvoering van de agenda is de samenwerking met onze partners, in het bijzonder bedrijven en instellingen, onderwijsinstellingen en andere overheden. Het zwaartepunt van de samenwerking ligt op het niveau van de afzonderlijke projecten en acties. In deel B van de actieagenda zijn per onderwerp de beoogde samenwerkingspartners opgenomen en wordt stil gestaan bij de rol die de gemeente Smalingerland voor zich zelf ziet weggelegd.

Financieel overzicht

Hieronder zijn de middelen gepresenteerd die beschikbaar zijn om de actieagenda uit te voeren in de periode 2023-2026.

	2023-2026 (jaarlijks, in €)
Uitvoering economische actieagenda (structureel)	450.000
Subsidie ICD (2023-2026)	400.000
Aanvulling accountmanagement (2023-2026)	80.000
Totaal	930.000

Daarbij dient te worden opgemerkt dat in het bestuursakkoord extra structureel geld (€ 300.000 per jaar) is uitgetrokken voor de kerntaak economische structuurversterking en de uitvoering van de agenda. Dit budget dient ter aanvulling op het reeds bestaande structurele budget voor economie ter hoogte van € 150.000,- per jaar, dat primair wordt gebruikt om invulling te geven aan de regionaal economische samenwerking. Het totaal beschikbare structurele budget voor de uitvoering van de economische actieagenda komt daarmee op € 450.000,-, zoals opgenomen in bovenstaand overzicht. Met dit structurele budget kan de gemeente met een lange adem investeren in het realiseren van de grote opgaven en vormt de gemeente een betrouwbare partner als het gaat om het houden van koers en het plegen van investeringen in de duurzame versterking van de economische structuur van Smallingerland. Het betreft overigens overwegend aanjaagbudget en procesgeld. In veel gevallen zijn vervolginvesteringen nodig, van derden, maar ook vanuit de gemeente. Denk aan het ontwikkelen van een campus, centrumontwikkeling of bedrijventerreinontwikkeling. Die investeringen vallen buiten de scope en begroting van de economische agenda.

Colofon

Adres

Gemeente Smallingerland
Gauke Boelensstraat 2, 9203 RM Drachten

Team:

Ondernemen & ontwikkelen

Auteur

Peter Nicolai
Bas Doets

Publicatie datum:

01-10-2022